

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัญหาและความต้องการในการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงานของ
ข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยสรุป
ผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยโดยสรุป มีดังนี้

1. ปัญหาและความต้องการในการจัดทำเพิ่มสะสมงานของข้าราชการครู
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม พบว่า ปัญหา
การจัดทำเพิ่มสะสมงานอยู่ในระดับปานกลาง และระดับความต้องการในการนิเทศการจัดทำ
เพิ่มสะสมงานอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายส่วนและรายด้าน พบว่า

1.1 ข้าราชการครูมีระดับปัญหาการจัดทำเพิ่มสะสมงานในส่วนที่

1. ประสบการณ์และความสำเร็จของงานในอดีต โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และระดับ
ความต้องการในการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงาน โดยรวม อยู่ในระดับมาก

1.2 ข้าราชการครูมีระดับปัญหาการจัดทำเพิ่มสะสมงานในส่วนที่ 2.
การนำเสนอชิ้นงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และระดับความต้องการในการนิเทศการ
จัดทำเพิ่มสะสมงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.2.1 ด้านบรรยายสภาพความสามารถของผู้เรียน ข้าราชการครู
มีปัญหาการจัดทำเพิ่มสะสมงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และมีความต้องการใน
การนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก

1.2.2 ด้านการนำเสนอคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์เป็นระดับ
ข้าราชการครูมีปัญหาการจัดทำเพิ่มสะสมงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และมี
ความต้องการในการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

1.2.3 ด้านการนำเสนอความสามารถของผู้เรียนตามระดับ ข้าราชการครูมีปัญหการจัดทำเพิ่มสะสมงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และมีความต้องการในการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก

1.2.4 ด้านการเลือกระดับที่จะพัฒนาผู้เรียน ข้าราชการครูมีปัญหการจัดทำเพิ่มสะสมงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และมีความต้องการในการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก

1.2.5 ด้านค้นหาวิธีการ สื่อ นวัตกรรมที่คาดว่าจะได้ผลดี ข้าราชการครูมีปัญหการจัดทำเพิ่มสะสมงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และมีความต้องการในการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก

1.2.6 ด้านทำแผนการสอน คู่มือการสอน สื่อ อุปกรณ์การสอน ข้าราชการครูมีปัญหการจัดทำเพิ่มสะสมงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และมีความต้องการในการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก

1.2.7 ด้านสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการตามแผนการสอนหรือคู่มือการสอน ข้าราชการครูมีปัญหการจัดทำเพิ่มสะสมงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และมีความต้องการในการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก

1.2.8 ด้านประมวลผลการพัฒนาผู้เรียน นำเสนอผลเทียบกับสภาพเดิม ข้าราชการครูมีปัญหการจัดทำเพิ่มสะสมงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และมีความต้องการในการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก

1.2.9 ด้านบรรยายความรู้สึก ข้อคิดที่ได้จากการปฏิบัติการสอนทั้งหมด ข้าราชการครูมีปัญหการจัดทำเพิ่มสะสมงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และมีความต้องการในการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบระดับปัญหาและความต้องการในการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงานของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน ปรากฏผลดังนี้

2.1 ระดับปัญหาและความต้องการในการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงานของ ข้าราชการครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน ไม่แตกต่างกันซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานการวิจัยที่บอกว่า มีความแตกต่างกัน

2.2 ระดับปัญหาและความต้องการในการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงานของ ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ไม่แตกต่างกันซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานการวิจัยที่บอกว่า มีความแตกต่างกัน

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงานของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด จากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า

3.1 ความต้องการที่จะได้รับการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงาน ด้วยวิธีการนิเทศ เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การแนะนำเป็นรายบุคคล การแนะนำเป็นรายกลุ่ม การสาธิต การจัดตั้งคณะกรรมการกลุ่มทำงาน การประชุมอภิปรายกลุ่ม การเลือกผู้ช่วยเหลือ และอื่น ๆ

3.2 การจัดทำเพิ่มสะสมงานมีแนวปฏิบัติไม่ชัดเจน ควรมีการตั้งเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน มีตัวอย่างที่ดีเพื่อให้เป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน และการจัดทำจะต้องต่อเนื่องเป็นรูปธรรม ด้านการฝึกอบรม ต้องการผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดทำเพิ่มสะสมงานโดยตรง ส่วนความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วยกับการจัดทำเพิ่มสะสมงาน เพราะจะทำให้ครูเห็นแก่ตัว นักเรียนก้าวร้าว ลิ่นเปลืองค่าใช้จ่าย ข้อมูลมีจำนวนมากทำได้ยาก ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการจัดทำเพิ่มสะสมงาน และไม่มีกานิเทศ การติดตามผล

อภิปรายผล

1. ระดับปัญหาและความต้องการในการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงานของ ข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการในการนิเทศอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ สุวัฒน์ชัย ฤณาพรณ์ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและความต้องการในการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงานของข้าราชการครู โรงเรียนบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาการจัดทำเพิ่มสะสมงานของข้าราชการครู โรงเรียนบางละมุงโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการในการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงานโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลวิจัยนี้ยังสอดคล้องและขัดแย้งกับผลวิจัยของ บุญเลิศ ค่อนสะอาด (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหา

ความต้องการในการนิเทศและแนวทางการพัฒนางานจัดทำเพิ่มสะสมงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 12 พบว่า ปัญหาการจัดทำเพิ่มสะสมงานของข้าราชการครูโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการในการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงานของข้าราชการครูโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า

1.1 ในสภาพปัจจุบันข้าราชการครูบางส่วน ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำเพิ่มสะสมงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ยังไม่ได้รับความรู้จากสื่อต่างๆ หรือการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำเพิ่มสะสมงาน และนอกจากนี้ยังขาดประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดทำเพิ่มสะสมงาน

1.2 ไม่มีหลักเกณฑ์ ตัวอย่างเพิ่มสะสมงานที่เป็นมาตรฐาน ทำให้ข้าราชการครูประสบปัญหาในการศึกษาหาความรู้เพื่อความเข้าใจในการจัดทำเพิ่มสะสมงานที่ถูกต้อง ซึ่งจะเห็นได้จากผลการวิจัยที่พบว่า ความต้องการในการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงานครูอยู่ในระดับมาก

1.3 การประเมินผลงานของข้าราชการครู โดยใช้เพิ่มสะสมงานในแต่ละโรงเรียน มีนโยบายที่แตกต่างกัน ซึ่งนโยบายส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียน และจากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารบางโรงเรียน ยังไม่นำระบบการประเมินผลงานของข้าราชการครูโดยใช้เพิ่มสะสมงานมาใช้ประเมินผล ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนทางด้านการให้ความรู้ การอบรม/ประชุมสัมมนา วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนการนิเทศติดตามผลเพื่อพัฒนาการจัดทำเพิ่มสะสมงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ปัญหาและความต้องการในการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงานของข้าราชการครู ที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของ สุวัฒน์ชัย ฤณาพรณ์ (2543 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปัญหาและความต้องการในการนิเทศการจัดทำเพิ่มสะสมงานของข้าราชการครูในโรงเรียนบางละมุง จำแนกตามประสบการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนั้นยังขัดแย้งกับแนวคิดของ สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2528 : 137) ที่กล่าวว่า การศึกษาอบรมได้แก่ ความแตกต่างในการได้รับการศึกษาอบรมของบุคคล บางคนได้รับการศึกษาดี ได้รับการศึกษาสูง บางคนได้รับการศึกษาปานกลาง บางคนได้รับการศึกษาต่ำ ผลจากการศึกษาอบรม ทำให้คนเราแตกต่างกันหรือมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันได้ เอ็ด สาระภูมิ (2529 : 22)

กล่าวว่ ระดับการศึกษาหมายถึง ระดับการศึกษาปฏิบัติงาน ถ้าระดับการศึกษาต่ำกว่าบุคคลอื่นในกลุ่มเดียวกัน จะมีความพึงพอใจในการจ่ายผลตอบแทนมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า กันยา สุวรรณแสง (2542 : 81) กล่าวว่ ประสบการณ์และการเรียนรู้ของแต่ละคน ทั้งสองอย่างนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด แยกออกจากกันไม่ได้ ประสบการณ์เป็นเครื่องมือหรือวิธีการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และในเวลาเดียวกันนั้น ผลจากการเรียนรู้ ทำให้คนมีทักษะ เจตคติ แต่ต้องอาศัยการจัดประสบการณ์ที่ดีพอจึงจะทำให้คนได้เรียนรู้เป็นผลสำเร็จ แต่ทุกคนไม่ได้รับประสบการณ์ที่เท่าเทียมกัน สิ่งแวดล้อมไม่เหมือนกันจึงมีโอกาสเรียนรู้ได้ต่างกัน ฉะนั้นเราจึงมีความแตกต่างกัน สำหรับผลวิจัยที่ปรากฏ อาจเป็นเพราะว่

2.1 การวัดและการประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง จากการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โดยใช้แฟ้มสะสมงาน เป็นแนวทางที่ถูกนำมาใช้ในโรงเรียนต่างๆ ในเวลาเดียวกัน ซึ่งข้าราชการครูได้รับรู้ โดยผ่านการอบรมในเวลาทีใกล้เคียงกัน ดังนั้นความรู้และประสบการณ์ในการจัดทำแฟ้มสะสมงานของข้าราชการครูจึงไม่แตกต่างกัน

2.2 รูปแบบหรือเกณฑ์มาตรฐานของแฟ้มสะสมงานที่ไม่ชัดเจน ทำให้ข้าราชการครูมีการรับรู้และมีประสบการณ์ในการจัดทำแฟ้มสะสมงานที่ต่างกันและผลการวิจัยที่ค้นพบ อาจเป็นเพราะว่ เกณฑ์การจัดทำแฟ้มสะสมงานที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเกณฑ์ของ ก.ค.ทีใช้กำหนดตำแหน่งจากอาจารย์2 เป็นอาจารย์3 ซึ่งข้าราชการครูบางส่วน อาจจะยังไม่รับรู้

2.3 การจัดทำแฟ้มสะสมงานของข้าราชการครูที่ขาดการส่งเสริมและการสนับสนุนอย่างจริงจังจากผู้บริหารโรงเรียน ทำให้ข้าราชการครู ขาดแรงจูงใจ โอกาสที่จะได้รับความรู้ การชี้แนะแนวทางและประสบการณ์การจัดทำแฟ้มสะสมงานจากผู้อื่นเทศ

3. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของข้าราชการครูที่ปรากฏ อาจเป็นเพราะว่ ข้าราชการครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในเกณฑ์หรือรูปแบบการจัดทำแฟ้มสะสมงานที่ยังไม่พัฒนาไปสู่มาตรฐานเดียวกัน และประสบการณ์ในการจัดทำแฟ้มสะสมงานของครูเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดทำแฟ้ม ดังจะเห็นได้จากความต้องการของข้าราชการครูที่จะได้รับการนิเทศโดยข้าราชการครูเลือก การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ข้าราชการครูต้องการที่จะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจำแนกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ในการพัฒนาการจัดทำเพิ่มสะสมงาน ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาการจัดทำเพิ่มสะสมงาน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ในการประเมินผลงานครูโดยใช้เพิ่มสะสมงาน จัดให้มีการฝึกอบรม การให้ความรู้ การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการจัดทำเพิ่มสะสมงานร่วมกันเพื่อให้เป็นแนวทางเดียวกัน การประชุม/สัมมนา การจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการจัดระบบการนิเทศติดตามผลให้ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ
2. ผู้บริหารควรให้การส่งเสริม และสนับสนุนการจัดทำเพิ่มสะสมงาน ของ ข้าราชการครูในด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การสร้างขวัญ กำลังใจ สร้างแรงจูงใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการครู เห็นความสำคัญของเพิ่มสะสมงานและนำไปเป็นเกณฑ์ การประเมิน ความดี ความชอบ

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะในการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรวิจัยเปรียบเทียบกับระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดทำเพิ่มสะสมงานของครู
2. วิจัยเกี่ยวกับ การศึกษา การส่งเสริมและการพัฒนาการจัดทำเพิ่มสะสมงานของผู้บริหารโรงเรียน
3. วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเกณฑ์ และเครื่องมือวัดคุณภาพเพิ่มสะสมงาน